

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

**w Specjalnym Ośrodku
Szkolno–Wychowawczym
pn. Centrum Autyzmu i Całościowych
Zaburzeń Rozwojowych
na rok szkolny 2025/2026**

SPIS TREŚCI:

I. Podstawa prawna	3
II. Założenia Wewnętrznej Szkoły Doradztwa Zawodowego.....	4
III. Cele ogólne.....	4
IV. Cele szczegółowe.....	4
V. Zadania podstawowe szkoły.....	5
VI. Zadania Szkoły w zakresie pracy z uczniem.....	6
VII. Zadania szkoły w zakresie współpracy z rodzicami.....	6
VIII. Preorientacja zawodowa w Przedszkolu Specjalnym Nr 26 przy SOSW pn. CAiCZR w Krakowie.....	10
IX. Współpraca z innymi instytucjami.....	11

I. PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016- Prawo Oświatowe (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31.03.2017 r.w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U. 2017, poz. 860) z późniejszymi zmianami
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tj. z 2020 r. poz. 1280)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół wprowadzające funkcjonowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizowanego we współpracy z poradniami psychologiczno- zawodowymi (Dz.U. z 2001 nr 61 poz. 624 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 28 lutego 2019 w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2019 poz. 502 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 12 lutego 2019r. W sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2019, poz. 1322)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. 2019,poz. 991)z późniejszymi zmianami
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 stycznia 2020 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. z 2020 r. poz. 106)

II. ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO:

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia ponadpodstawowym.

System określa cele oraz zadania i formy pracy w zakresie doradztwa zawodowego.

Głównym założeniem systemu są działania prowadzone indywidualnie i grupowo w zakresie poradnictwa zawodowego: stwarzanie uczniom możliwości samopoznania (swoich mocnych i słabych stron), zaznajomienie z wymaganiami zawodowymi i warunkami pracy, wykształcenie umiejętności podejmowania decyzji zawodowych oraz pomoc w planowaniu kariery edukacyjno – zawodowej.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje działania wewnątrzszkolne i przepływ informacji zewnętrznych oraz współpracę z instytucjami wspomagającymi.

Zarówno zadania dydaktyczne wzbogacające wiedzę uczniów o szkolnictwie ponadpodstawowym i rynku pracy, jak i zadania wychowawcze czyli aktywizowanie, wzbudzanie zainteresowań, nabywanie pozytywnego stosunku do kształcenia i pracy - są realizowane przez wychowawców klas, wychowawców grup wychowawczych, nauczycieli, pedagogów szkolnych przy pomocy doradcy zawodowego.

III. CELE OGÓLNE:

- Uzmysłowanie młodzieży i ich rodzicom konieczności świadomego i rozważnego wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu.
- Przygotowanie młodzieży do podjęcia decyzji i trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno - zawodowego i kontynuacji nauki w szkołach ponadpodstawowych.
- Zapoznanie uczniów i ich rodziców ze strukturą szkolnictwa, wskazanie dróg dalszego kształcenia, przedstawienie warunków przyjęć do konkretnej szkoły.

- Wyposażenie uczniów w rzetelną wiedzę o interesujących ich zawodach, o czynnościach i warunkach pracy dla konkretnego zawodu.
- Systematyczne prezentowanie uczniom i rodzicom oferty krakowskich szkół ponadpodstawowych.
- Rozwijanie umiejętności samooceny: odkrywanie swoich możliwości, zainteresowań, uzdolnień, rozpoznawanie swego usposobienia i temperamentu pod kątem predyspozycji do wykonywania różnych zawodów.
- Kształtowanie umiejętności definiowania swoich celów życiowych, mocnych i słabych stron, sprawnego komunikowania, autoprezentacji.
- Budowanie poczucia własnej wartości poprzez uświadamianie i podkreślanie mocnych stron osobowości.
- Kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, np. poczucia odpowiedzialności, inicjatywy, kreatywności, punktualności, umiejętności współdziałania w grupie itp.
- Wskazanie na znaczenie stanu zdrowia i warunków psychofizycznych w związku z wymaganiami konkretnego zawodu.
- Kształtowanie świadomości w zakresie możliwej konieczności zmiany zawodu oraz poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych.
- Uwrażliwienie rodziców uczniów na konieczność udzielania wsparcia i pomocy dzieciom podczas dokonywania wyborów edukacyjnych i zawodowych.
- Poznanie form zatrudnienia.
- Rozwijanie umiejętności przygotowania dokumentów wymaganych przy rekrutacji do zawodu np. CV, listu motywacyjnego, itp.

V. ZADANIA PODSTAWOWE SZKOŁY:

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz na pomoc w planowaniu kształcenia.
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych oraz prowadzenie indywidualnej działalności informacyjno-doradczej dla uczniów i ich rodziców.
- Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnętrzny system doradztwa zawodowego, w szczególności z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom.

- Współpraca wszystkich pracowników szkoły w celu realizacji zadań.

VI. ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE PRACY Z UCZNIAMI:

- Wdrażanie uczniów do samopoznania.
- Kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron.
- Wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów.
- Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie.
- Przełamywanie barier emocjonalnych.
- Wyrabianie szacunku dla samego siebie.
- Planowanie własnego rozwoju.
- Konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów.
- Poznanie możliwych form zatrudnienia.
- Zdobywanie umiejętności przygotowania i pisania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy.
- Zdobywanie umiejętności pozytywnej autoprezentacji.
- Zdobywanie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej.
- Rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy.
- Poznanie lokalnego rynku pracy.
- Kreowanie własnej kariery zawodowej w wyniku samozatrudnienia.
- Poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego.
- Reorientacja zawodowa w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu.
- Rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych.

VII. ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI:

- Podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi.
- Doskonalenie umiejętności wychowawczych.
- Wypracowanie form wspierania dzieci w wyborze ich dalszej drogi życiowej.
- Informowanie o zasadach rekrutacji i bieżących zmianach w kształceniu ponadpodstawowym
- Uświadomienie rodzicom realnych możliwości ich dzieci.

TEMATYKA DZIAŁAŃ	ODDZIAŁY	METODY I FORMY REALIZACJI	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIAL NE
MODUŁ 1				
POZNANIE SIEBIE	kl.VII-VIII	Konsultacje dla rodzica i ucznia kl. VIII testy diagnostyczne (ramówka); zajęcia warsztatowe w ramach podstawy programowej;	Cały rok	Doradcy zawodowi
„Moje mocne strony”	szkoła podstawowa; szkoła branżowa, LO	warsztaty w ramach zajęć z wychowawcą		wychowawcy klas
„Moje umiejętności”	wszystkie klasy szkoły podstawowej;	„Co potrafię najlepiej?”- zajęć z wychowawcą	IX-X	wychowawcy klas
MODUŁ 2				
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	kl.VII-VIII, klasy szkoła branż, LO	Filmy dydaktyczne podczas warsztatów; wyjścia zawodoznawcze;	Cały rok	Doradca zawodowy; wychowawcy klas;nauczyciele zajęć praktycznych

„Co dalej po 8 klasie?”	kl VIII	wyjścia na Targi Edukacyjne (warsztaty)	III	Doradca zawodowy; wychowawcy klas
„Wspieram dziecko w wyborze ścieżki zawodowej”	rodzice uczniów ostatnich klas szk.branż oraz LO	zebrania, konsultacje indywidualne	Cały rok	Doradca zawodowy; wychowawcy klas
	kl.SPP kl.szk.branż	współpraca z poradniami, szkołami branżowymi; WTZ,ŚDS	Cały rok	Doradca zawodowy; wychowawcy klas
MODUŁ 3				
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	kl.SPP,kl. szk.branż	Uczestnictwo w warsztatach organizowanych przez szk. branżowe specjalne	Cały rok	Doradca zawodowy; wychowawcy klas
„Wchodzę w dorosłość”	kl.LO	zajęcia z wychowawcą	Cały rok	Wychowawca, dyrektor
MODUŁ 4				
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI	kl.VII-VIII szk.podst. szk.branż LO	Indywidualne konsultacje z doradca; zajęcia z wychowawcą;	Cały rok	Doradca zawodowy; wychowawcy klas

EDUKACYJNO- ZAWODOWYCH				
„Moje pierwsze wybory”	kl. VIII	uczestnictwo w Targach Edukacyjnych, Dniu Orientacji Zawodowej	II-III	Doradca zawodowy; wychowawcy klas
„Moje zdrowie a wybór zawodu”	kl. VIII	prelekcja pielęgniarki szkolnej nt wpływu stanu zdrowia na wybór zawodu	III	Doradca zawodowy; wychowawcy klas; pielęgniarka szkolna

VIII. Preorientacja zawodowa w Przedszkolu Specjalnym Nr 26 przy SOSW pn. CAiCZR w Krakowie

- W przedszkolu prowadzone są działania z zakresu doradztwa zawodowego, które mają na celu pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, a także wstępne ich zapoznanie z wybranymi zawodami.
- Działania dotyczące preorientacji zawodowej są podejmowane przez wychowawców i rodziców w toku realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego.
- Doradztwo zawodowe jest realizowane na zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego.
- Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla przedszkola obejmują:
 - 1) poznanie samego siebie i umiejętność określania preferencji w nauce i zabawie oraz rozwijanie różnych zainteresowań;
 - 2) zaznajomienie dziecka z zawodami wykonywanymi przez osoby w jego otoczeniu i innymi poznawanych dzięki uczestnictwu dziecka w życiu społecznym oraz umiejętność nazywania, identyfikacji i opisu czynności zawodowych wykonywanych przez te osoby;
 - 3) planowanie własnych działań i podejmowanie decyzji, gdzie dziecko na miarę możliwości wskazuje czynności i zadania niezbędne do realizacji wyznaczonego celu, podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

IX. WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI:

- WTZ, ŚDS – jako kontynuacja form aktywizacji zawodowej i społecznej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną
- Chrześcijańskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko”- w zakresie projektów zatrudnienia wspieranego, których celem jest zapobieganie wykluczeniu osób z niepełnosprawnością na rynku pracy
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych nr 1- prezentacja na Dniach Orientacji Zawodowej oraz umożliwienie uczniom klas 8 zapoznania się z ofertą szkół ponadpodstawowych
- Zespół Szkół Specjalnych nr 14; SOSW nr 1 w Krakowie – aktywny udział w Warsztatach Zawodoznawczych (impreza cykliczna) dla uczniów klas 8 oraz zapoznanie się z bieżącą ofertą kursów kwalifikacyjnych dla uczniów szkół średnich
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 w – podnoszenie kompetencji zawodowych doradców zawodowych.